

Ni Presidente Thomas S. Monson

Magmakusganon Ka ug Magmaisug

Himoon nato—kitang tanan—nga magbaton og kaisug sa pagpakigbatok sa panan-aw sa katilingban, kaisug sa pagbarug alang sa prinsipyo.

Minahal kong mga kaigsoonan, kanindot nga makauban kamo pag-usab. Nag-ampo ko sa langitnong tabang sa akong pagtuman sa oportunidad sa pagpamulong kaninyo.

Sa gawas niining Conference Center mao ang dugang liboan ka mga tawo nga nagpundok sa mga chapel ug sa ubang lugar sa tibuok kalibutan.

Usa ka komon nga butang ang naghi-usa natong tanan, kay gisaligan kita sa priesthood sa Dios.

Ania kita sa kalibutan sa talagsaong panahon sa kasaysayan niini. Ang atong mga oportunidad hapit walay kinutuban, ug nag-atubang usab kita og daghang mga hagit, ang uban niini nahitabo lamang sa atong panahon.

Nagpuyo kita sa kalibutan nga

ang moral nga mga hiyas, sa daghang paagi, gibaliwala, diin ang sala dayag nga gipakita, ug diin ang mga tintasyon sa pagpalayo sa higpit ug pig-ot nga agianan naglibut kanato. Nag-atubang kita og kanunay nga pagpamugos ug malinglahon nga mga impluwensya nga nagguba sa unsay desente ug mosulay sa pag-ilis sa taphaw nga mga pilosopiya ug binuhatan sa sekular nga katilingban.

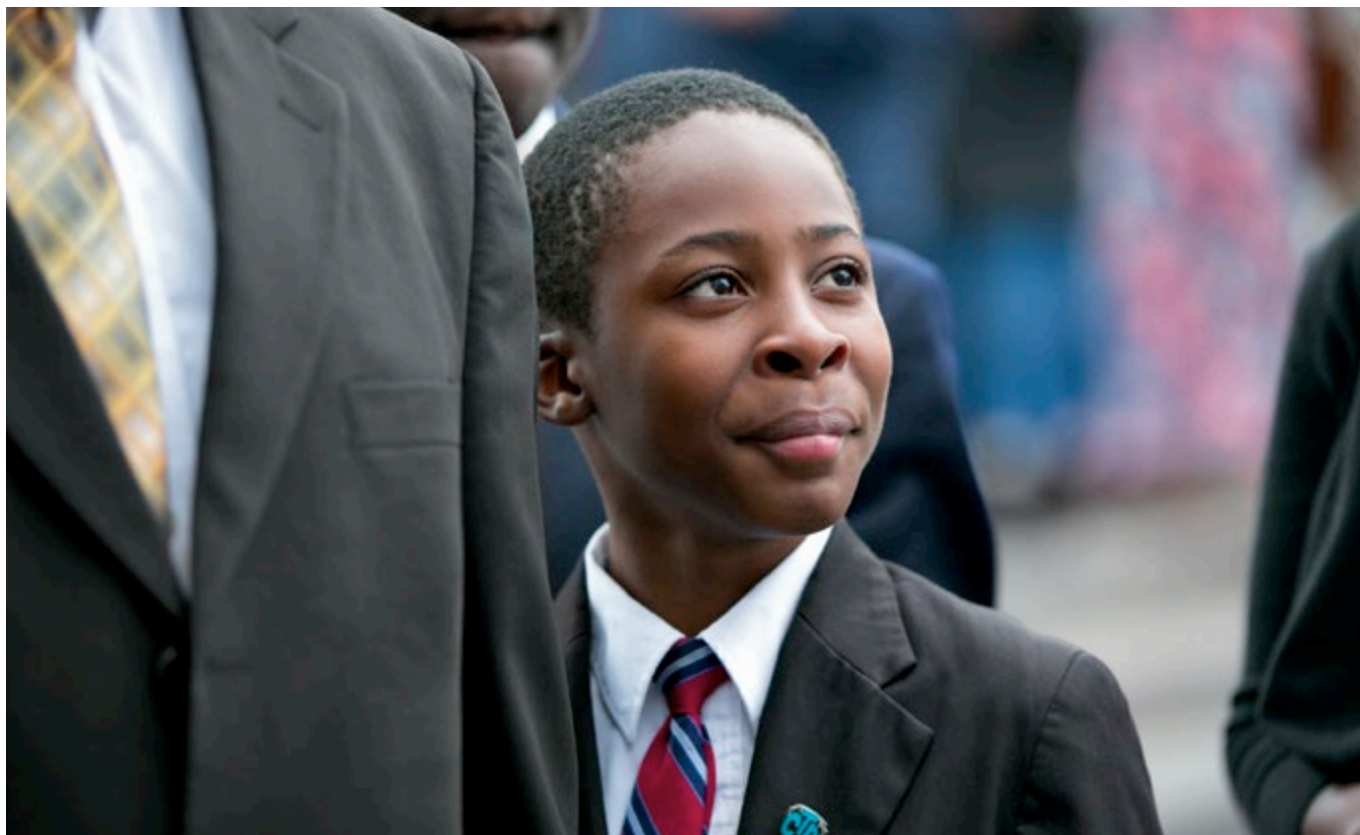
Tungod niini ug sa ubang mga hagit, kanunay kitang nag-atubang og mga desisyon nga maoy motino sa atong kapalaran. Aron makahimo kita og saktong mga desisyon, gikinahanglan ang kaisug—ang kaisug sa pagsulti og dili kon gikinahanglan nato, ang kaisug sa pagsulti og oo kon angay, ang kaisug sa pagbuhat sa matarung nga butang tungod kay kini husto.

Tungod kay ang sumbanan karon sa katilingban dali kaayong modis-tansya gikan sa mga hiyas ug mga baruganan nga gihatag sa Ginoo nato, kita tawagon gayud sa pagpanalipod nianang atong gituohan. Makabaton ba kaha kita og kaisug sa pagbuhat sa ingon?

Miingon si Presidente J. Reuben Clark Jr., kinsa sulod sa daghang katui-gan sakop sa Unang Kapangulohan: “Adunay mga hitabo diin [kadtong] nagtuo nga sila adunay pagtuo . . . mi-bati nga, kon ilang ipamatuod sa hing-pit ang ilang gituohan sila biay-biayon sa ilang dili matuohon nga mga kau-ban, mao nga ilang usbon o sayop nga mopasabut sa ilang mga gituohan, o mohatag sila og huyang nga pagpasabut bahin niini, o magpakaaron-ingon nga milimud sila niini. Ang mao mga maut.”¹ Walay usa nato nga gustong tawgon nga maut, apan magduha-duha ba kita sa pagpahayag sa atong pagtuo sa ubang sitwasyon?

Matabangan nato ang atong mga kaugalingon sa atong tinguha sa pagbuhat sa unsay matarung kon atong ibutang ang atong mga kaugali- ngon sa mga dapit ug moapil sa mga kalihokan diin ang atong mga hunahuna maimpluwensahan og maayo ug diin ang Espiritu sa Ginoo mobati nga komportable.

Nakahinumdom ko nga nakabasa sa tambag kaniadto nga gihatag sa amahan ngadto sa iyang anak nga lalaki sa dihang mipalayo siya aron moeskwela: “Kon imong makita ang imong kaugalingon nga anaa sa lugar nga dili unta angay, pahawa!” Akong itanyag sa matag unsa ninyo ang samang tambag: “Kon inyong makita ang inyong kaugalingon nga anaa sa lugar nga dili unta angay, pahawa!”

Ang tawag sa kaisug moabut kanunay sa matag usa nato. Kada adlaw sa atong kinabuhi gikinahanglan ang kaisug—dili lang sa importanting mga kalihokan apan sa kasagaran kon kita mohimo og mga desisyon o motubag sa mga kahimtang sa atong palibut. Matud pa sa magbabalak ug manunulat nga taga-Scotland nga si Robert Louis Stevenson: “Wala kaayoy daghang mga saksi sa mga buhat sa kaisug. Apan halangdon gihapon ang inyong kaisug bisan walay nagdasig kaninyo ug walay nagdayeg kaninyo.”²

Ang kaisug makita sa daghang matang. Ang Kristiyanong tagsulat nga si Charles Swindoll misulat: “Ang kaisug dili lang sa panggubatan . . . o

sa maisugong manakop og kawatan sa inyong balay. Ang tinuod nga pagsulay sa kaisug mas hilom. Mao kini ang pagsulay sa kaugalingon, sama sa magpabiling matinud-anon bisan walay nagtan-aw, . . . mag-inusarang magbarug kon kamo wala masabti.”³ Modugang ko nga kining kaisug sa kaugalingon naglakip sa pagbuhat sa matarung nga butang bisan og kita nahadlok, pagpanalipod sa atong mga gituohan bisan sa risgo nga biay-biayon, ug mopadayon niadto nga mga gituohan bisan hulgaon nga mawad-an og mga higala o kahimtang sa katilingban. Siya kinsa magbarug nga makanunayon alang nianang unsay matarung kinahanglang morisgo usahay bisan ang uban mobiy-biay.

Samtang nagserbisyo sa United States Navy sa Ikaduhang Gubat sa Kalibutan, akong nakat-unan ang maisug nga mga binuhatan, kaisug sa makuyaw nga kahimtang, ug mga ehemplo sa kaisug. Usa niini nga dili gayud nako makalimtan mao ang mahilom nga kaisug sa 18 anyos nga seaman—dili nato kauban sa tinuohan—kinsa wala mahadlok nga

mag-ampo. Sa 250 ka mga tawo sa pundok, siya lamang ang moluhod matag gabii sa kilid sa iyang higdaanan, taliwala sa mga dili matuohon nga mobiy-biay niya. Sa pagduko, siya nag-ampo ngadto sa Dios. Wala gayud siya mahadlok. Wala gayud siya magduha-duha. Duna siyay kaisug.

Dili pa lang dugay naminaw ko sa usa ka ehemplo sa usa ka tawo kinsa ingon og kulang niining kaisug sa kaugalingon. Usa ka higala misulti sa espirituhanon ug makapalambo sa pagtuo nga sakrament miting nga gitambongan niya ug sa iyang bana sa ilang ward. Usa ka batan-ong lalaki nga naghupot sa katungdanan sa priest sa Aaronic Priesthood mitandog sa mga kasingkasing sa tibuok kongregasyon samtang siya naghisgot sa mga kamatuoran sa ebanghelyo ug sa kalipay sa pagsunod sa mga sugo. Mipamatuod siya og kinasingkasing, makatandog nga pagpamatuod samtang nagbarug siya sa pulpito, makita nga limpyo sa puti nga polo ug kurbata.

Unya sa samang adlaw, samtang kini nga babaye ug ang iyang bana

nagbiyahe pagawas sa ilang dapit, ilang nakita kining maong batan-ong lalaki nga nakapadasig nila og maayo pipila lang ka oras sa sayo pa. Apan karon, nagpakita siya nga lahi kaayo samtang naglakaw sa daplin sa dalan nga nagsinina og binagis—ug nanigarilyo. Ang akong higala ug ang iyang bana nasagmuyo pag-ayo ug naguol, apan naglibug usab sila kon giunsa niya nga makakombinser pag-ayo diha sa sakrament miting ug dayon dali kaayong nausab.

Mga kaigsoonan, kamo ba pareho ra nga tawo bisan asa kamo ug bisan unsa ang inyong gibuhit—ang tawo nga gusto sa atong Langitnong Amahan kaninyo ug ang tawo nga inyong nahibaloan kon unsa kamo angayang mahimo?

Sa usa ka interbyu nga gimantala sa usa ka nasyonal nga magasin, ang inila nga Amerikano nga NCAA basketball player nga si Jabari Parker, usa ka miyembro sa Simbahan, gi-hangyo sa pagpakigbahin sa labing nindot nga tambag nga iyang nadawat gikan sa iyang amahan. Mitubag si Jabari, “[Ang akong amahan] miingon, Kinahanglang mao ra ka nga tawo kon anaa sa tago o kon anaa sa publiko.”⁴

Importante nga tambag, mga kaigsoonan, alang natong tanan.

Ang atong kasulatan puno sa mga ehemplo sa matang sa kaisug nga gikinahanglan sa matag usa nato karon. Si propeta Daniel nagpakita og dakong kaisug pinaagi sa pagbarug unsay iyang nahibaloan nga matarung ug pinaagi sa pagpakita og kaisug sa pagampo, bisan og gihulga nga patyon kon buhaton niya kadto.⁵

Ang kaisug makita sa kinabuhi ni Abinadi, nga makita sa iyang pagkandam sa paghalad sa iyang kinabuhi kay sa molimud sa kamatuoran.⁶

Dili ba kitang tanan nadasig sa mga kinabuhi sa 2,000 ka mga anak ni Helaman, kinsa nagtudlo ug nagpakita sa panginahanglan sa kaisug sa pagsunod sa mga pagtulunan sa ilang mga ginikanan, nga mahimong putli ug lunsay?⁷

Tingali ang matag usa niining mga asoy sa kasulatan nalabwan sa ehemplo ni Moroni, kinsa adunay kaisug sa pagpadayon diha sa pagkamatarung hangtud sa katapusan.⁸

Sa iyang tibuk kinabuhi, si Propeta Joseph Smith naghatag og dili maihap nga mga ehemplo sa kaisug. Usa sa labing talagsaong panghitabo

nahitabo samtang siya ug ang ubang kaigsoonan gikadinahan—hunahunaa, gikadinahan—ug gibutang sa wala mahuman nga cabin tupad sa korte [courthouse] sa Richmond Missouri. Si Parley P. Pratt, kinsa kauban nga dinakpan, misulat sa usa ka gabii niana: “Naghigda kami ingon og nakatug hangtud miabut ang tungang gabii, ug ang among mga dunggan ug mga kasingkasing anaa sa tumang kasakit, samtang kami taud-taod nang naminaw sa mga pagbiay-biay, sa mga pamalikas, sa mga pagtamas-tamas ug binastos nga sinultihan sa among mga gwardiya.”

Nagpadayon si Elder Pratt:

“Naminaw ko hangtud naglagot ko pag-ayo, nayugot, nangurog, ug napuno pag-ayo sa espiritu sa masilagon nga hustisya nga hapit dili na ako makalikay sa pagbarug ug mamadlong sa mga gwardiya; apan wala [nako] sultihni si Joseph, o bisan kinsa, bisan naghigda ako tupad kaniya ug nasayud nga nagmata siya. Sa kalit lang mibangon siya, ug misulti sa tingog nga daw dugdog, o ingon sa ngulob nga liyon, nagsulti, ingon ka duol sa akong mahinumduman, ang mosunod nga mga pulong:

“HILOM. . . Sa ngalan ni Jesukristo ako mobadlong kaninyo, ug momando kaninyo sa paghilom; dili ko mabuhi og laing minuto nga makadungog sa ingon nga pinulongan. Hunong sa ingon nga sinultihan, o ikaw o ako mamatay KARON DAYON!”

Si Joseph “tul-id kaayong nagbarug sa makagagahum nga kahalangdon,” sumala sa paghulagway ni Elder Pratt. Gikadinahan siya, walay hinagiban, apan kalma ug talahuron siya. Mitan-aw siya sa nahadlok nga mga gwardiya, kinsa miuk-ok sa daplin o mitikubo. Kining ingon og dili mabadlong nga mga tawo nangayo og pasaylo ug mihilom.⁹

Dili tanang mga buhat sa kaisug makahatag og talagsaon o diha-diha nga mga resulta, apan kining tanan makahatag og kalinaw sa hunahuna ug kahibalo nga ang matarung ug ang kamatuoran napanalipdan.

Imposible nga magpabiling matarung sa inyong mga sumbanan kon

ang inyong mga aksyon gibase sa nag-usab-usab nga opinyon ug pag-aprubar sa uban. Gikinahanglan ang kaisug ni Daniel, ni Abinadi, ni Moroni, o ni Joseph Smith aron kita magpabiling dili matarug nianang atong nahibaloan nga matarung. Sila adunay kaisug sa pagbuhat dili kanang unsay sayon apan kanang unsay matarung.

Kitang tanan mag-atubang og kahadlok, makasinati og pagbiay-biay, ug makasugat og pagsupak. Himoon nato—kitang tanan—nga magbaton og kaisug sa pagpakigbatok sa panan-aw sa katilingban, kaisug sa pagbarug alang sa prinsipyo. Ang kaisug, dili kompromiso, ang mopanalangin nato og pagtugot sa Dios. Ang kaisug mamahimong kusganon ug madanihong hiyas kon isipon kini dili lang ang kandam nga mamatay nga may dungog, apan isip determinasyon sa tinarung nga pagpakabuhi. Samtang kita magpadayon, maningkamot sa pagpakabuhi kon unsay gikinahanglan natong buhaton, sigurado kitang makadawat og tabang gikan sa Ginoo ug makakaplag og kahupayan sa Iyang mga pulong. Ganahan ko sa Iyang saad nga narekord sa basahon ni Josue:

“Ikaw dili ko kawangon, ni biyaan ko ikaw. . . .

“ . . . Magmakusganon ka ug magmaisug; ayaw pagkahadlok, ug dili ka magmaluya: kay ang Ginoo nga imong Dios magauban kanimo bisan asa ikaw paingon.”¹⁰

Minahal kong mga kaisugon, uban sa kaisug sa atong konbiksyon, hinaut nga kita mopahayag, uban ni Apostol Pablo, “Kay wala ko igakaulaw ang ebanghelyo ni Kristo.”¹¹ Ug dayon, uban nianang sama nga kaisug, hinaut nga kita mosunod sa tambag ni Pablo: “Sa mga magtutuo, pagkinabuhi ingon nga panig-ingnan sa sinultihan, ug sa paggawi, sa gugma, sa pagtuo, sa kaputi.”¹²

Makagun-ob nga mga panagbingkil moabut ug mahanaw, apan ang gubat nga gipakigbatukan alang sa mga kalag sa katawhan magpadayon sa walay paghunong. Sama sa klaro nga tawag moabut ang pulong sa Ginoo nganha kaninyo, ngari kanako, ug sa mga naghupot sa priesthood bisan asa: “Busa, karon himoa ang matag tawo nga

makakat-on sa iyang katungdanan, ug pagbuhat sa buhatan diin siya natudlo, diha sa tanan nga kakugi.”¹³ Dayon kita mahimong, sama sa gipahayag ni Apostol Pedro, gani “harianong sacerdote,”¹⁴ nagkahiusa sa katuyoan ug natugahan sa gahum gikan sa kahitas-an.¹⁵

Hinaut nga ang matag usa nga mobiya dinhi karong gabhiona adunay determinasyon ug kaisug sa pagsulti, uban ni Job sa karaan, “Kay bug-os pa man ang akong kinabuhi dinhi kanako, . . . dili ko gayud isalikway ang pagkahingpit sa kasingkasing gikan kanako.”¹⁶ Hinaut nga kini unta ang mahitabo mao ang akong mapabsanong pag-ampo sa pangalan ni Jesukristo, ang atong Ginoo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. J. Reuben Clark Jr., *The Charted Course of the Church in Education*, rev. ed. (1994), 7.
2. Robert Louis Stevenson, sa Hal Urban, *Choices That Change Lives* (2006), 122.
3. Charles Swindoll, sa Urban, *Choices That Change Lives*, 122.
4. Jabari Parker, sa “10 Questions,” *Time*, Mar. 17, 2014, 76.
5. Tan-awa sa Daniel 6.
6. Tan-awa sa Mosiah 11:20; 17:20.
7. Tan-awa sa Alma 53:20–21; 56.
8. Tan-awa sa Moroni 1–10.
9. Tan-awa sa *Autobiography of Parley P. Pratt*, ed. Parley P. Pratt Jr. (1938), 210–11.
10. Josue 1:5, 9.
11. Mga Taga-Roma 1:16.
12. 1 Timoteo 4:12.
13. Doktrina ug mga Pakigsaad 107:99.
14. 1 Pedro 2:9.
15. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 105:11.
16. Job 27:3, 5.

